

ΧΡΟΝΙΚΑ

Φιλολογικά (*)

Ἐν ἄρθρῳ δημοσιευθέντι εἰς τὸν Φιγαρὼ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Ἐχθροῦ τοῦ Λαοῦ, δρχάματος τοῦ Ἰψεν, τὸ ὁποῖον παρεστάθη ἐσχάτως ἐν τῷ θεάτρῳ Bouffes-du-Nord, ὁ γάλλος κριτικὸς Βυζέβα προσπαθεῖ νὰ ἐπεξηγήσῃ τὸν θαυμασμὸν τοῦ παρισίου κοινου πρὸς ἔργα ἀκατάληπτα—οἶα, κατ' αὐτὸν, εἶνε τὰ δράματα τοῦ Ἰψεν,—διὰ τῆς βορρομανίας, ὡς τὴν ὀνομάζει, ὑπὸ τῆς ὁποίας κατέγονται ἀπὸ δεκαετίας οἱ Γάλλοι. Τὰ συμπτώματα τῆς νέας αὐτῆς νόσου εἶνε, λέγει, ἡ ὑπὸ μεσημβρινῶν κατὰ συρμὸν προτίμησις τοῦ βίου ἐν γένει τῶν βορείων καὶ τῆς ὀμιγλώδους αὐτῶν φιλολογίας.

— Καθηγητῆς τῆς ἐλληνικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὀξωνίας ἀντὶ τοῦ ἀποθανόντος Jowett, διωρίσθη ἐσχάτως ὁ σοφὸς ἐλληνοστῆς καὶ θερμὸς φιλέλληνας Bywater. Ὁ κ. Bywater δὲν ἐφιλοτέγχνησε μέχρι τοῦδε πολλὰς καὶ μεγάλας ἐκδόσεις ἐλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ἐπεχείρησε καὶ κατώρθωσε, φέρεται ἐναργῶς τὴν σφραγίδα ὑγιούς καὶ σώφρονος κριτικῆς, συνευγεμένης μετὰ συμμέτρου φιλοκαλίας καὶ βαθυτάτης γνώσεως τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης. Ἡ ἐκδοσις τῶν Ἠθικῶν Νικομαχεῖον τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἡ τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ Ἡρακλείτου εἶνε δύο ἀριστουργήματα κριτικῆς τέχνης, τὰ ὁποῖα αὐτὰ καὶ μόνα θὰ ἤρκοιεν νὰ ἀναδιβάζουσιν τὸν Bywater εἰς τὴν ἐπίζηλον περιωπὴν ἐξόχου κριτικοῦ καὶ φιλόλογου. Ἄλλα καὶ αἱ μικρότεροι φιλολογικὰ διατριβὰ αὐτοῦ φέρουσιν ὅλα τὰ αὐτὰ γνωρίσματα τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς περὶ τὴν διάγνωσιν ἀξυτήτος, πάντες δὲ ἐνθυμοῦνται πόσον ἐθαυμάσθησαν αἱ εἰς τὴν Ἀθηναίων Πολιτείαν τοῦ Ἀριστοτέλους εὐστοχώταται αὐτοῦ διορθώσεις, αἰτίαι, παρὰ πάντων ἐγκριθεῖσαι τῶν κριτικῶν, ἐγένοντο ἔκτοτε ἀναφαίρετον κτῆμα τῆς φιλολογίας. Ὁ καθηγητῆς Bywater εἶνε, ὡς εἶπομεν, καὶ εἰλικρινῆς τῶν Ἑλλήνων φίλος, γνωρίζει δὲ ἄριστα τὴν καθ' ἡμᾶς ἐλληνικὴν, τὴν ὁποῖαν ἄλλως ἀπροσκόπτως γράφει καὶ ὀμιλεῖ ἡ μουστραφίς αὐτοῦ σύζυγος.

— Ἀπέθανεν ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ἡ κυρία Μαρία Μεννσεσιέ, θυγάτηρ τοῦ πρὸ ἐτῶν ἀποθανόντος γάλλου μυθιστοριογράφου Καρόλου Νοδιέ. Ἡ γυνὴ αὕτη ὑπέρξεν ἔκτατος προσωπικότης. Ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ ἰδανικὸν κορμὸν, συζύγῳ καὶ μητρὸς, τὰ φυσικὰ δὲ καὶ ἠθικὰ θέληγχετρά τῆς ἐνέπνευσαν τοὺς ἐπιφανεστέρους ἐκ τῶν συγχρόνων τῆς ποιητάς. Ὁ Μυσσέ πολλοὺς στίχους τοῦ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Μαρίαν Νοδιέ, πρὸς αὐτὴν δὲ ἀπευθύνεται καὶ τὸ περίφημον σονέττον τοῦ Φέλιξ Ἀρβέρ: Mon cœur a son secret, mon âme a son mystère...

— Ἐκ τοῦ Καταστήματος Καλμάν Λεβύ, ἐξεδόθη τόμος περιέχων τὰ πρῶτα Θεατρικὰ Ἔργα τοῦ Ὀκταβίου Φεγιέ. Ἄν καὶ ὁ τόμος οὗτος δὲν περιλαμβάνη τὰ θεατρικὰ ἀριστουργήματα τοῦ συγγραφέως, ἀναγινώσκοντα ἐν τούτοις μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος τὰ νεανικὰ ἐκεῖνα δράματα, ἐν οἷς ἀναφαίνονται ὅλα τὰ προτερήματα, ἡ τραγικὴ δύναμις, ἡ ἀκριβεία τοῦ διαλόγου, ἡ χαμψότης τοῦ ὄρου, τὰ ὁποῖα τόσον ἐμελε βραδύτερον νὰ αναπτύξῃ ὁ Φεγιέ.

(*) Ἐκ παραδρομῆς εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον παρεστήσαμεν τὸν νέον βιβλίον τοῦ Φραγκίσκου Κοππὲ Mon franc parler εἰς συλλογὴν ποιημάτων ἐν ᾧ εἶνε συλλογὴ τῶν κατὰ καιροῦς ὑπ' αὐτοῦ γραφέντων ἄρθρων. Μᾶς ἠπάτησε σύντομος βιβλιογραφία γαλλικῆς ἐφημερίδος, ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἐξήγητο ἂν τὸ βιβλίον ἡτο ἔμμετρον ἢ πεζόν.

— Ἐξεδόθησαν εἰς τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον Ἡ Ἐθρόπη καὶ τὰ οὐδέτερα Κράτη, τὰ ἄρθρα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Καρόλου Μαζιό, ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του δημοσιευθέντα ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων», ἐν οἷς ἐξετάζει τὰ πολιτικὰ ἀποτελέσματα τῆς οὐδετερότητος τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας καὶ τὴν στάσιν τὴν ὁποῖαν θὰ λάβωσι τὰ δύο ταῦτα Κράτη ἐν περιπτώσει νέου γαλλογερμανικοῦ πολέμου.

Ἐπισημωτικά

Μεταξὺ τοῦ Βερνέιλ καὶ τοῦ Πεάν, τῶν δύο ἐξοχωτέρων χειρουργῶν τῶν Παρισίων, σφοδρὰ ἔρις ἠγέρθη ἐσχάτως περὶ τοῦ ποῖος τῶν δύο ἐφευρετὰς αἰμοστατικὰς λεγομένας λαβίδας, ὄργανα διὰ τῶν ὁποίων σφίγγονται κατὰ τὰς ἐγχειρήσεις αἱ ἀρτηρίαι καὶ ἀποτρέπεται ἡ αἰμορραγία, κατὰ τῆς ὁποίας προσέκοπτον, πρὸ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης, αἱ ἐγχειρήσεις. Οἱ ἀντιτιπούμενοι τὴν πρωτευσίαν τῆς ἐφευρέσεως ἀντίλλαξαν σφοδρότατα κατ' ἀλλήλων ὑπομνήματα καὶ ἀνοικτὰς ἐπιστολάς, ἀλλὰ τὸ ζήτημα μένει ἀκόμη ἄλυτον.

Καλλιτεχνικά

Κατὰ τὴν προσεχῆ ἐν Ἀμθέρσῃ ἐκθεσίν ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ν' ἀποσταλῶσιν ἐκμαγεῖα ἐλληνικῶν ἀρχαιοτήτων, ὅμοια πρὸς τὰ εἰς Σιάζην ἀποσταλέντα.

— Ὁ ἐν Σύρῳ διαμένων καλλιτέχνης κ. Γεώργιος Βιτάλης γλύφας ἐπὶ μαρμάρῳ προτομὴν τοῦ αἰδίου Σπυρίδωνος Τρικουπῆ, ἐδώρησεν αὐτὴν εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἑθνολ. Ἐταιρίας. Ἡ προτομὴ αὕτη, ἀρίστη ὑπὸ ἔσοφιν τέχνης, κατετέθη ἤδη ἐν τῷ Μουσείῳ ἐπὶ καταλλήλου βάρους καὶ θέσεως, παριστώσα οἶονεὶ ζωντανὸν τὸν ἐξοχὸν πολιτικὸν ἄνδρα καὶ ἱστορικὸν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

— Τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον ἠγόρασεν ἐσχάτως, ἐξ ἀρχαιοκαπηλίας δυστυχῶς προεργασμένης, τέσσαρας ἀττικὰς ληκυθούς εὐρεθείσας ἐν Ἐρετρίᾳ, φερούσας δὲ πάσας τὸν γνήσιον τύπον τῆς κατὰ τὸν πέμπτον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα ἐργασίας. Πρὸς τούτοις ἠγόρασε δύο λαμπρότατα τὸ σχῆμα πυξίδας καὶ ἐν οὐτῶν, κατεργασμένων ἐν σχῆματι κεφαλῆς καὶ προτομῆς τῆς Ἀθηνᾶς, κεκοσμησμένον δὲ δι' αἰγίδος καὶ πτερῶν. Τὸ ρυτὸν τοῦτο εἶναι, κατὰ τὸ «Ἀθῆναιον» ἐκ τῶν καλλιτεχνωτάτων καὶ πλουσιωτάτων ὑποδειγμάτων τῆς μέχρις ἡμῶν διασωθείσης πολυλώμου διακοσμῆσεως τῶν ἀθηναίων τεχνιτῶν.

— Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα πέντε ἐτῶν ὁ Κάρολος Bodmer, γάλλος ζωγράφος καταγόμενος ἐκ Ζυρίχης. Εἶχεν ἰδιάζουσαν ἰκανότητα περὶ τὴν ἀπεικονιστὴν τῶν δασῶν, εἰς τὸ Σαλὸν δὲ τοῦ 1850 ἐξέθεσε τὸν πίνακά του «Ὁ μυχὸς τοῦ δάσους τοῦ Φοντανεβλό» ὁ ὁποῖος θεωρεῖται τὸ λαμπρότερον τοῦ ἔργου καὶ ἀγορασθεῖς ὑπὸ τοῦ Κράτους δεικνύεται σήμερον εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λουξεμβούργου. Ὁ Bodmer μετὰ τοῦ Μιλλέ, τοῦ Ρουσσῶ καὶ τοῦ Διαζ ἀπέτελε τὴν πλειάδα ἐκείνων τῶν καλλιτεχνῶν ἧτις καλεῖται κοινῶς ἡ Σχολὴ τοῦ 1830.

— Ὁ γάλλος γλύπτης Κάρολος Desvergnès, μαθητῆς τοῦ Σαπὸ καὶ τοῦ Μερσιέ, ἐξέθεσεν ἐσχάτως τὸ πρόπλασμα ἀναγλύφου ἁγίας Τραπεζίτης, προωρισμένον διὰ Παρεκκλησίαν Κεκοσμημένον. Παριστάνει τὴν Θλίψιν γονυπετὴ καὶ προσευχομένην πλησίον ἐνὸς τάφου ἐν ᾧ ἐπιφανόμενος ὁ Ἄγγελος τὴν παρηγορεῖ δεικνύων τὸν οὐρανόν. Ἐπαινεῖται πολὺ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὥραιας ταύτης ἐμπνεύσεως.

Θεατρικά

Ἐν Παρισίοις τὸ μέγα θεατρικὸν γεγονός εἶνε ἡ ἐναρξὶς τοῦ θεάτρου τῆς Ἀναγεννήσεως, τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τῆς Σάρας Βερνάρ, διὰ τοῦ νέου τετραπράκτου δράματος τοῦ Ἰουλίου Λεμαίττ Οἱ Βασιλεῖς, ἐξηγμένου ἐκ τοῦ ὁμωνύμου αὐτοῦ μυθιστορήματος. Τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Λεμαίττ τὸ ἐπεισόδιον τοῦ Ροδόλφου καὶ τῆς Βετσέρα, κρίνεται ὡς ἐξοχόν, ὅτι δὲ ὀλιγώτερον ἐξοχος καὶ ἡ ὑπὸ τῆς Σάρας Βερνάρ δημιουργία τοῦ προσώπου τῆς Βιλελμίνας.